

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

<https://poszukiwania.ipn.gov.pl/bbp/aktualnosci/19813,Informacja-o-uroczystosciach-pogrzebowych-sp-Henryka-Wieliczki-ps-quotLufaquot-2.html>
22.04.2024, 06:19

Informacja o uroczystościach pogrzebowych ś.p. Henryka Wieliczki ps. "Lufa" 29.06.2022 r. w Lublinie

29.06.2022 r. w Lublinie odbędą się uroczystości pogrzebowe ppor. Henryka Wieliczki ps „Lufa”, żołnierza Brygad Wileńskich AK, współpracownika mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”. Jego szczątki odnaleziono w kwietniu 2021 r. na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie, w czasie prac prowadzonych przez zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN pod nadzorem prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie.

Plan uroczystości:

10:30 - wprowadzenie trumny ze szczątkami Henryka Wieliczki do Kościoła Garnizonowego przy al. Racławickich 20

11:00 - Msza Święta pogrzebowa w Kościele Garnizonowym

12:45 - przejazd konduktu pogrzebowego na cmentarz przy ul. Lipowej (wjazd od strony ul. Białej)

13:30 - uroczystości pogrzebowe z asystą wojskową

Organizatorami są Lubelski Urząd Wojewódzki oraz Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie.

Ppor. Henryk Wieliczko „Lufa”, s. Bolesława i Jadwigi z domu Grabowskiej, ur. 18 sierpnia 1926 roku w Wilnie. Od czerwca 1943 r. był żołnierzem AK w Obwodzie Postawskim. We wrześniu 1943 r. dołączył do oddziału kapitana Wincentego Mroczkowskiego „Zapory”, pozostałego po rozbitym przez partyzantkę sowiecką oddziale AK porucznika Antoniego Burzyńskiego „Kmicica”. Po utworzeniu jesienią 1943 5. Brygady Wileńskiej AK wstąpił w jej szeregi, uczestnicząc w najważniejszych bitwach: z Niemcami – 31 stycznia 1944 r. pod Worzianami, oraz z partyzantką sowiecką – 2 lutego 1944 r. pod Radziszunami. Po rozwiązaniu brygady 23 lipca 1944 r. pod Porzeczem na Grodzieńszczyźnie, usiłował przedostać się do Puszczy Augustowskiej, gdzie dowódca – major Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka” – wyznaczył koncentrację. Zatrzymany przez wojska sowieckie został przymusowo wcielony do ludowego Wojska Polskiego – do 6. batalionu zapasowego Wojska Polskiego w Dojlidach koło Białegostoku. Zdezercerował z niego w październiku 1944 r. i z powrotem dołączył do oddziału majora „Łupaszki”.

Jego bardzo duże doświadczenie bojowe sprawiło, iż wiosną 1945 r. w ramach odtwarzanej na Białostocczyźnie 5. Brygady Wileńskiej AK objął stanowisko zastępcy dowódcy 4. szwadronu, zyskując w toku walk pełne uznanie swoich przełożonych. Wyrazem tego był awans do stopnia wachmistrza, a później podporucznika czasu wojny, jak również wniosek z 15 sierpnia 1945 r. o odznaczenie Krzyżem Walecznych, złożony przez majora „Łupaszkę” z następującym uzasadnieniem: „W każdej akcji świeci przykładem odwagi i bohaterstwa żołnierzom”.

Po kolejnej demobilizacji brygady, we wrześniu 1945 r., kontynuował działalność w szeregach patroli dywersyjnych na Pomorzu. Z rozkazu „Łupaszki” ściągał zdemobilizowanych żołnierzy do miejsca formowania brygady w okolicach Sztumu. Był dowódcą pierwszego patrolu leśnego brygady w Borach Tucholskich. Od połowy kwietnia 1946 roku pełnił funkcję zastępcy dowódcy oddziału kadrowego w odtwarzanej na Pomorzu brygadzie, a od początku maja 1946 r. – dowódcy 4. kadrowego szwadronu 5. Brygady Wileńskiej AK. Jego akcje cechował

dynamizm, umiejętność panowania nad rozwojem sytuacji oraz zdolność podejmowania błyskawicznych decyzji. Dowodzony przez niego pododdział był zdecydowanie najruchliwszą jednostką wileńską na Pomorzu. Jako jedyny przemierzył kilkakrotnie Warmię i Mazury, znacząc swój szlak bojowy sukcesami. Szwadron dotrwał do amnestii 1947 r., kiedy uległ samorozwiązaniu. Po demobilizacji pododdziału „Lufa” dołączył do działającej na Podlasiu 6. Brygady Wileńskiej AK kpt. Władysława Łukasiuka „Młota”. Pozostawał oficerem bez przydziału w 3., a później 2. szwadronie.

Urlopowany z powodu śmiertelnej choroby ojca, został aresztowany w czasie drogi powrotnej z Lublina do oddziału, na stacji kolejowej Siedlce 23 czerwca 1948 r., zadenuncjowany przez agenta UBP. Po przewiezieniu pod siedzibę Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego podjął próbę ucieczki, podczas której został postrzelony przez funkcjonariuszy MO. Został umieszczony w Szpitalu Powiatowym w Siedlcach, gdzie przeszedł operację. Przez trzy dni odmawiał składania zeznań, celem ochrony pozostających w lesie członków oddziału. 1 lipca 1948 r. został przekazany do dyspozycji WUBP w Lublinie i umieszczony w więzieniu na Zamku w Lublinie. Przeszedł bardzo intensywne śledztwo. 24 lutego 1949 r. został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie w trybie doraźnym na karę śmierci. Wyrok wykonano 14 marca 1949 r. w więzieniu na Zamku w Lublinie.

8 listopada 2007 r. został pośmiertnie odznaczony przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Szczałki Henryka Wieliczki zostały odnalezione w kwietniu 2021 r. na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie, w czasie prac prowadzonych przez zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN pod nadzorem prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie.

Informację o jego identyfikacji podano do publicznej wiadomości 24 września 2021 r.

IPN Lublin

24.06.2022 r.

Kalendarium Prac
~~Rok 2003~~
Rok 2006
Rok 2007
Rok 2008
Rok 2009
Rok 2011
Rok 2012
Rok 2013
Rok 2014
Rok 2015
Rok 2016
Rok 2017
Rok 2018
Rok 2019
Rok 2020
Rok 2021
Rok 2022
Rok 2023
Rok 2024